

Zomeradvies 2020

Aan de minister van Justitie en Veiligheid

Politieonderwijsraad, 15 juni 2020

De Politieonderwijsraad is een adviesorgaan waarvan de positie en taken bij wet zijn geregeld. De Raad adviseert de minister van Justitie en Veiligheid (gevraagd en ongevraagd) met betrekking tot het Nederlandse politieonderwijs en de Strategische Onderzoeksagenda Politie.

De Politieonderwijsraad fungeert daarnaast als een overleg- en afstemmingsorgaan tussen direct en indirecte betrokkenen bij het Nederlandse politieonderwijs. De aandacht in de Politieonderwijsraad gaat in het bijzonder uit naar de relatie tussen de kenmerken en ontwikkelingen van de politiepraktijk, de (politie)arbeidsmarkt en het politieonderwijs, alsmede het praktijkgericht en fundamenteel wetenschappelijk onderzoek dat daar betrekking op heeft. Daarbij heeft de relatie met het reguliere middelbaar beroepsonderwijs en het hoger (beroeps)onderwijs steeds de aandacht, evenals de internationale dimensie.

De samenstelling van de Politieonderwijsraad en de commissies KSP, Onderwijs en Kennis & Onderzoek staat vermeld op de website.

Adres:
Koninginnegracht 62
2514 AG Den Haag

Postadres:
Postbus 25842
2502 HV Den Haag
Telefoon 08816 99080

www.politieonderwijsraad.nl

© Politieonderwijsraad 2020

Inhoudsopgave

- 1 • Inleiding
- 2 • Stand van zaken en voortgang
 - 2.1 Ontwikkelingen rondom de kwalificatiestructuur politieonderwijs (KSP)
 - 2.2 Heimelijke Kwalificaties politieonderwijs
 - 2.3 Digitalisering van het politieonderwijs
 - 2.4 'Verborgen blauw talent'
 - 2.5 Verkenning onderzoeksland politie

1 • Inleiding

Aan de minister van Justitie en Veiligheid,

Hierbij biedt de Politieonderwijsraad u het Zomeradvies 2020 aan.

De Raad stelt tweemaal per jaar een integraal advies op over het politieonderwijs. Doorgaans adviseert de Raad u via deze weg om nieuwe of bijgestelde kwalificaties vast te stellen.

Dit advies geeft echter voornamelijk de stand van zaken weer van een aantal lopende trajecten waar de Raad en zijn commissies de afgelopen tijd aan hebben gewerkt. Dit komt deels doordat op dit moment besluitvorming niet aan de orde is en deels omdat de Raad verwacht u afzonderlijk te kunnen adviseren. Dit is bijvoorbeeld aan de orde bij het thema 'Digitalisering van het politieonderwijs'. Tot slot hebben de bijzondere (werk)omstandigheden die het corona-virus met zich meebrengt, bij sommige trajecten invloed gehad op het tempo van de voortgang.

2 • Stand van zaken en voortgang

De afgelopen periode hebben de Raad en zijn commissies aan de volgende onderwerpen gewerkt.

2.1 Ontwikkelingen rondom de kwalificatiestructuur politieonderwijs (KSP)

Zoals de Raad beschreef in het Winteradvies 2019, hebben betrokken partijen in het najaar van 2019 de voorbereidingen getroffen voor het uitwerken van de beroepsprofielen in nieuwe kwalificaties.

Inmiddels is het ontwikkelen van de nieuwe kwalificaties in volle gang. In nauwe samenwerking met het werkveld en in afstemming met belanghebbende partijen heeft de Politieacademie als eerste stap de herijkte beroepsprofielen Politieagent en Rechercheur uitgewerkt in twee kwalificaties voor niveau 4: de Politieagent niveau 4 en de Rechercheur niveau 4. De Raad heeft u op 30 maart 2020 per brief over deze kwalificaties geadviseerd.

Na verder overleg tussen Politieacademie, Politie en uw Ministerie zijn de concept-kwalificaties bijgesteld. Na uw verzoek van 22 april 2020 om de bijgestelde kwalificaties nogmaals te bespreken, heeft de Raad u op 25 mei 2020 geadviseerd om de kwalificaties Politieagent GGP (niveau 4) en Politieagent opsporing (niveau 4) onder voorbehoud vast te stellen.

De beroepsprofielen Politieagent en Rechercheur worden de komende periode uitgewerkt in kwalificaties voor andere niveaus. Tegelijkertijd werkt de Politieacademie aan kwalificaties voor de vier overige beroepsprofielen. Hierbij zullen de kwalificaties eerst op hoofdlijnen worden beschreven ('grootontwerp'). Hierdoor worden de contouren van de KSP als geheel duidelijk: welke kwalificaties zullen er komen, op welke niveaus zijn deze gepositioneerd en hoe is de onderlinge samenhang.

Vervolgens zal de Politieacademie de kwalificaties verder ontwikkelen ('fijnontwerp'). De commissie KSP en de Raad zullen de concept-kwalificaties en de contouren van de KSP als geheel in de loop van 2020 bespreken, en u vervolgens hierover adviseren.

Naast een nieuwe inhoud is ook de vorm waarin de kwalificaties zijn beschreven vernieuwd. Deze vernieuwing is op drie manieren zichtbaar. Ten eerste zijn de kwalificaties verwoord aan de hand van leeruitkomsten¹. Daarnaast is een nieuw format kwalificatiedossier ontwikkeld, dat zorgt voor een duidelijker ordening van de kwalificatie. Aangezien er nog geen nieuwe kwalificaties op het niveau van hoger onderwijs zijn ontwikkeld, zal de komende maanden moeten blijken of dit format toereikend is voor alle kwalificatieniveaus, of dat bijstelling nodig is. Tot slot wordt ook gewerkt aan een bijstelling van het al bestaande begrippenkader, onder meer op basis van een studiemiddag die de commissie KSP in maart 2020 hieraan heeft gewijd. Met deze 'technische' vernieuwingen heeft de Raad invulling gegeven aan een aantal aanbevelingen vanuit de evaluatie KSP.

2.2 Heimelijke kwalificaties politieonderwijs

Zoals u bekend, is een deel van de kwalificatiestructuur politieonderwijs afgeschermd. De titel en/of inhoud van deze kwalificaties is slechts toegankelijk voor een beperkt aantal functionarissen dat de AIVD A-screening met goed gevolg heeft doorlopen. Omdat het van belang is om ook voor deze categorie de vereiste kennis en kunde te kunnen verantwoorden, heeft de minister hiervoor een afzonderlijke procedure vastgesteld, op advies van de Raad.

De commissie Heimelijke kwalificaties politieonderwijs, die hiervoor in 2019 is ingesteld, kon de afgelopen periode niet bijeenkomen vanwege agendatechnische problemen. Het secretariaat zoekt naar een werkwijze waarmee (1) advisering over heimelijke kwalificaties toch door kan gaan en die (2) recht doet aan het afgeschermd karakter van de kwalificaties.

¹ Bij leeruitkomsten staat de uitkomst van het leerproces van de student centraal, in plaats van 'inputgerichte' factoren als studieduur, instructie, activiteiten, (les)locatie of didactische methoden.

2.3 Digitalisering van het politieonderwijs

In uw beleidsreactie op het rapport 'Ontwikkelrichtingen voor toekomstig politieonderwijs' vroeg u de Raad om advies over digitalisering van het politieonderwijs. U verzocht de Raad meer inzicht te geven in twee zaken:

1. Welke gevolgen heeft digitalisering voor de vorm waarin het onderwijs wordt gegeven?
2. Op welke manier kan digitalisering in het politieonderwijs verder vormgegeven worden en in welke mate dragen digitale ontwikkelingen en innovaties bij aan het politievak?

Ad 1. Welke gevolgen heeft digitalisering voor de vorm van het onderwijs?

Uw eerste vraag was tot op heden door de Raad aangehouden. Prioriteit van de Raad lag bij de tweede adviesvraag rond digitalisering en andere ontwikkelingen rond het politieonderwijs en de kwalificatiestructuur. De Raad heeft dit in eerdere zomer- en winteradviezen aangegeven.

In het kader van de vernieuwing van het nieuwe basispolitieonderwijs (BPO) en het daarvoor ontwikkelde onderwijsconcept leek het eerste vraagstuk begin 2020 actueler te worden. Er is daarom afstemming geweest tussen uw ministerie, de Politieacademie en het secretariaat van de Raad. Uit gesprekken kwam naar voren dat de Politieacademie voortvarend werkt aan de implementatie van *blended learning* en afstandsonderwijs. Dit is tevens opgenomen in het ontwerp en inrichting van het nieuwe BPO. Ook heeft het digitaal aanbieden en ondersteunen van politieonderwijs de afgelopen periode een extra vlucht genomen door de maatregelen rond het coronavirus. De Politieacademie biedt momenteel grote delen van het politieonderwijs online aan. Vele docenten zijn aan de slag om hun onderwijs waar mogelijk digitaal aan te bieden en experimenteren met nieuwe didactische werkvormen. Zij doen nieuwe ervaringen op en leren wat werkt en wat niet.

De focus van de Politieacademie ligt momenteel op de verdere inrichting en de uitvoering van het *blended* politieonderwijs. Daar ligt nog een aantal uitdagingen, zoals:

- de implementatie (incl. professionalisering) richting docenten, leidinggevendenden, (praktijk)begeleiders en studenten;
- aanpassingen in de (politie) IV-infrastructuur en binnen de onderwijslogistieke systemen;
- de verdere uitwerking van *blended learning* als integraal onderdeel van het (nieuwe) politieonderwijs;
- het maken van passende keuzes en afwegingen in het kader van de coronamaatregelen, gelet de grote druk op het politieonderwijs en de mogelijke (neven)effecten van deze maatregelen op de middellange termijn.

De Politie en uw departement kunnen de Politieacademie hierbij ondersteunen. Zo is prioritering van de benodigde IV-voorzieningen voor het Politieonderwijs een kritische succesfactor. Sturing vanuit strategisch perspectief is daarbij wenselijk.

Strategische advisering door de Raad op dit deel van de adviesvraag is op dit moment niet meer opportuun. De Raad vraagt daarom decharge voor dit deel van de adviesvraag. De Raad merkt daarbij op dat hij vanzelfsprekend de ontwikkelingen zal blijven volgen en de partijen met advies zal blijven bijstaan.

Ad 2. Digitalisering in het politievak

De Raad heeft voor de tweede adviesvraag een ad hoc werkgroep annex klankbordgroep ingericht onder leiding van de voorzitter van de Raad. Het secretariaat van de Raad is uitvoerder van het adviestraject. In november 2019 heeft het secretariaat in co-creatie met het CAOP² een expertsessie gehouden. Experts van binnen en buiten de politie hebben hun licht laten schijnen op het thema digitalisering in het politievak. De opbrengsten van deze dag worden in 2020 verwerkt in een rapportage. Deze rapportage wordt aangevuld met inzichten uit de wetenschap en beelden die opgehaald zullen worden bij politiemedewerkers uit de praktijk.

U kunt het eindrapport in de tweede helft van 2020 verwachten.

² Het CAOP voert onderzoeken uit, vormt het secretariaat van commissies en ondersteunt arbeidsmarktfondsen.

2.4 'Verborgen blauw talent'

In de Raadsvergadering van 15 mei 2020 stemden de leden in met het plan van aanpak van het traject 'Verborgen blauw talent'. De opdracht van dit traject luidt het verkennen van mogelijkheden om verborgen talenten voor het politieonderwijs aan te boren en toetreding tot het basispolitieonderwijs te bevorderen. Het betreft kandidaten die in potentie de cognitieve kwaliteiten en motivatie hebben om executieve functies te vervullen, maar om uiteenlopende redenen onder de radar van de politie zijn gebleven. Onder andere omdat zij niet in staat zijn (geweest) om aan de formele (voor-)opleidingseisen te voldoen.

Het plan van aanpak benoemt een aantal initiatieven en projecten dat zich richt op het voorbereiden op - en selecteren van – kandidaten voor het politieonderwijs. Genoemd worden onder andere het proces van werving & selectie, het project 'doorlopende leerlijnen' van de eenheid Den Haag, toepassing van artikel 6 lid 3 van de 'Regeling aanstellingseisen 2002' en de mogelijke rol van de wijkagent bij de werving van jongeren. Ook wordt gekeken hoe andere organisaties omgaan met het werven van (moeilijk beschikbaar) personeel en van welke 'good practises' sprake is.

Met het vergelijken hiervan en het in kaart brengen van onder andere belemmeringen en succesfactoren kunnen lessen worden geleerd en omgezet in praktische toepassingen om, ook vanuit het perspectief van diversiteit, de toegankelijkheid van het politieonderwijs te bevorderen.

Opgemerkt wordt dat medewerking van alle partijen, onder andere in de vorm van informatieverstrekking, een kritische succesfactor is voor het welslagen van het project. Begrijpelijkerwijs behoort dit traject momenteel niet tot de eerste prioriteit van politie en Politieacademie. Een belangrijke reden is dat vanwege de coronamaatregelen onmiddellijke aanpassingen in de wijze van werven en selecteren alle aandacht vergen. Dit laat onverlet dat de politie, zowel vanuit een maatschappelijke verantwoordelijkheid als vanuit het op peil brengen van de personele sterkte, blijvend moet investeren in een breed scala van wervingsactiviteiten. De Raad kan hierbij behulpzaam zijn.

2.5 Verkenning onderzoekslandschap politie

In het Winteradvies 2019 informeerde de Raad u over een verkenning van het onderzoekslandschap in het kader van de signaleringsfunctie van de Commissie Kennis en Onderzoek (CKO) van de Raad.

Prof. em. dr. P. van Reenen heeft het afgelopen jaar in opdracht van de CKO het wetenschappelijk onderzoek voor en naar de politie geïnventariseerd, dat recent is afgerond of nog loopt. Ook heeft hij gekeken naar vragen en opvattingen over politierelevant onderzoek bij een aantal partijen. Deze opvattingen hadden betrekking op de functie, de inhoud, de kwaliteit, de sturing en de samenhang van het politierelevante onderzoek. Het ging daarbij dus om veel meer dan alleen het wetenschappelijk onderzoek dat wordt uitgevoerd onder inhoudelijke verantwoordelijkheid van de CKO zelf. De inventarisatie was vooral bedoeld om de discussie over de toekomst van politiewetenschappelijk onderzoek van een meer feitelijke basis te voorzien door een overzicht te bieden van het politierelevante onderzoekveld.

Het onderzoeksrapport is in mei 2020 gepubliceerd en bestaat uit twee delen. Het eerste deel bestaat uit de inventarisatie van het recente politierelevante wetenschappelijk onderzoek, van de aanbieders en de opdrachtgevers van onderzoek en de sturing en organisatie ervan. Het tweede deel bevat uitgangspunten voor de toekomst van het onderzoek: elementen voor een visie, hoofdlijnen voor samenwerking, sturing en kwaliteitsverbetering.

Het streven is om met het rapport een meer inhoudelijke discussie over het gewenste onderzoekslandschap te stimuleren. De uitkomsten zullen ook geagendeerd worden voor de CKO-vergadering van juni 2020.